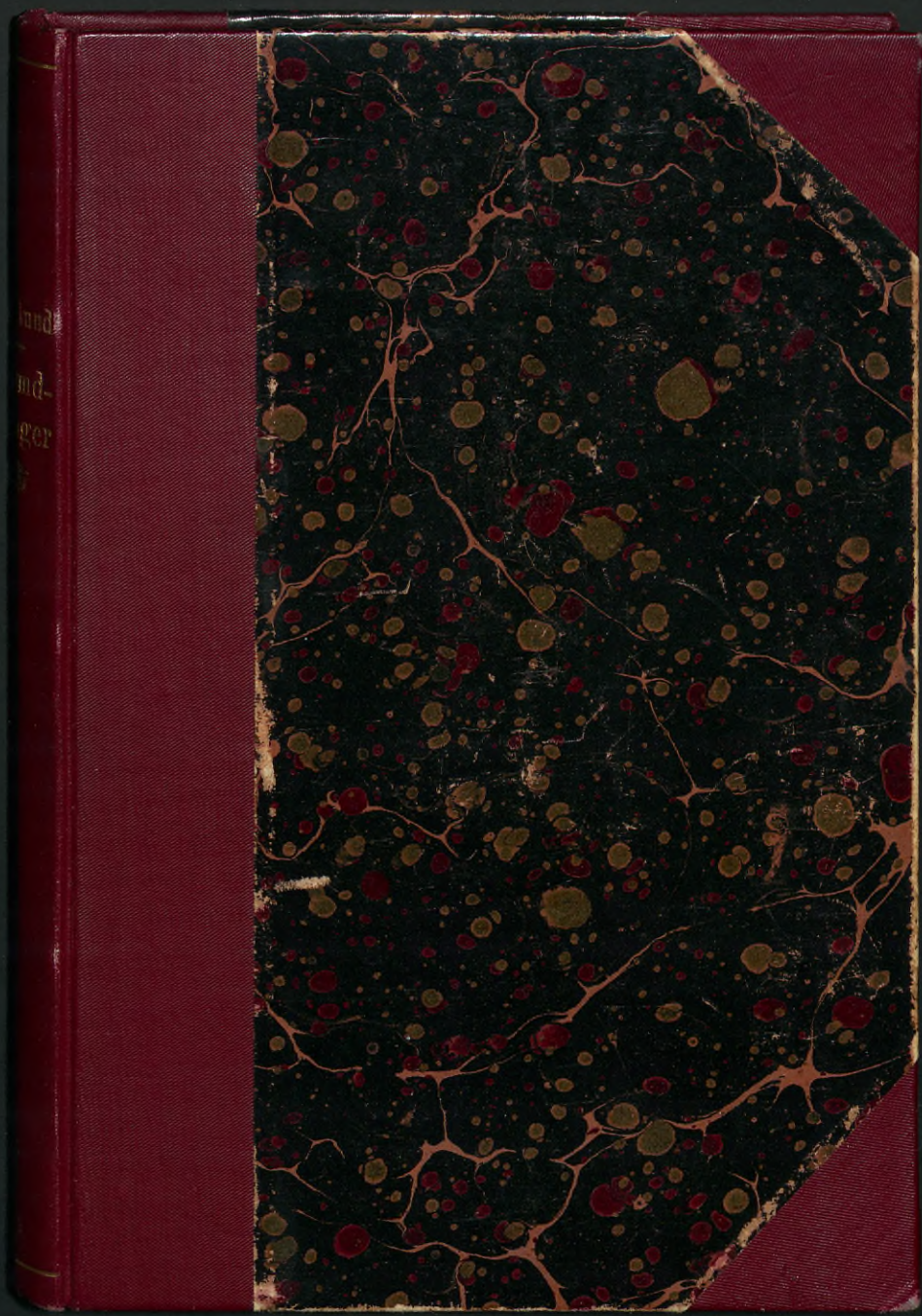

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

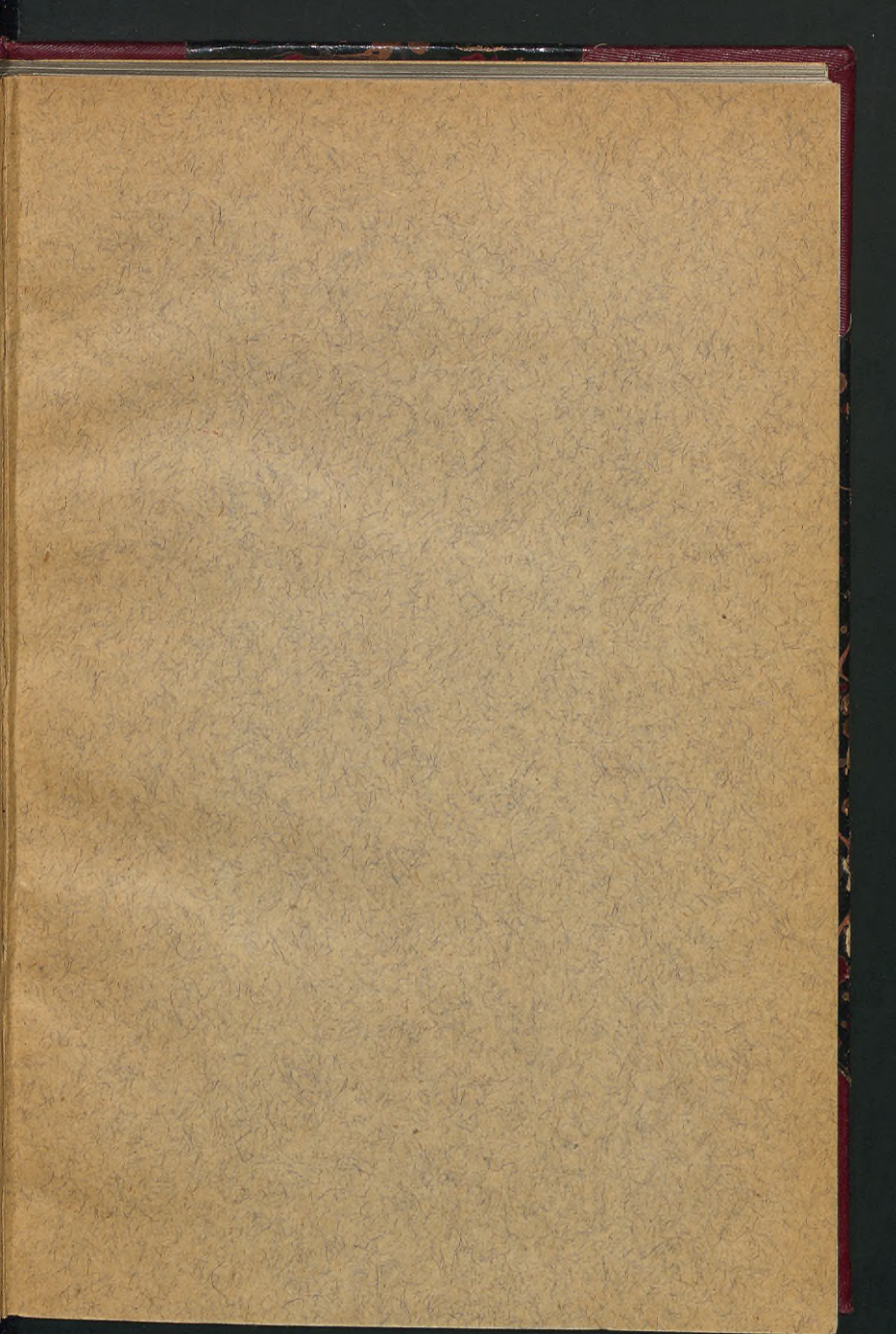

Land
nd
ger

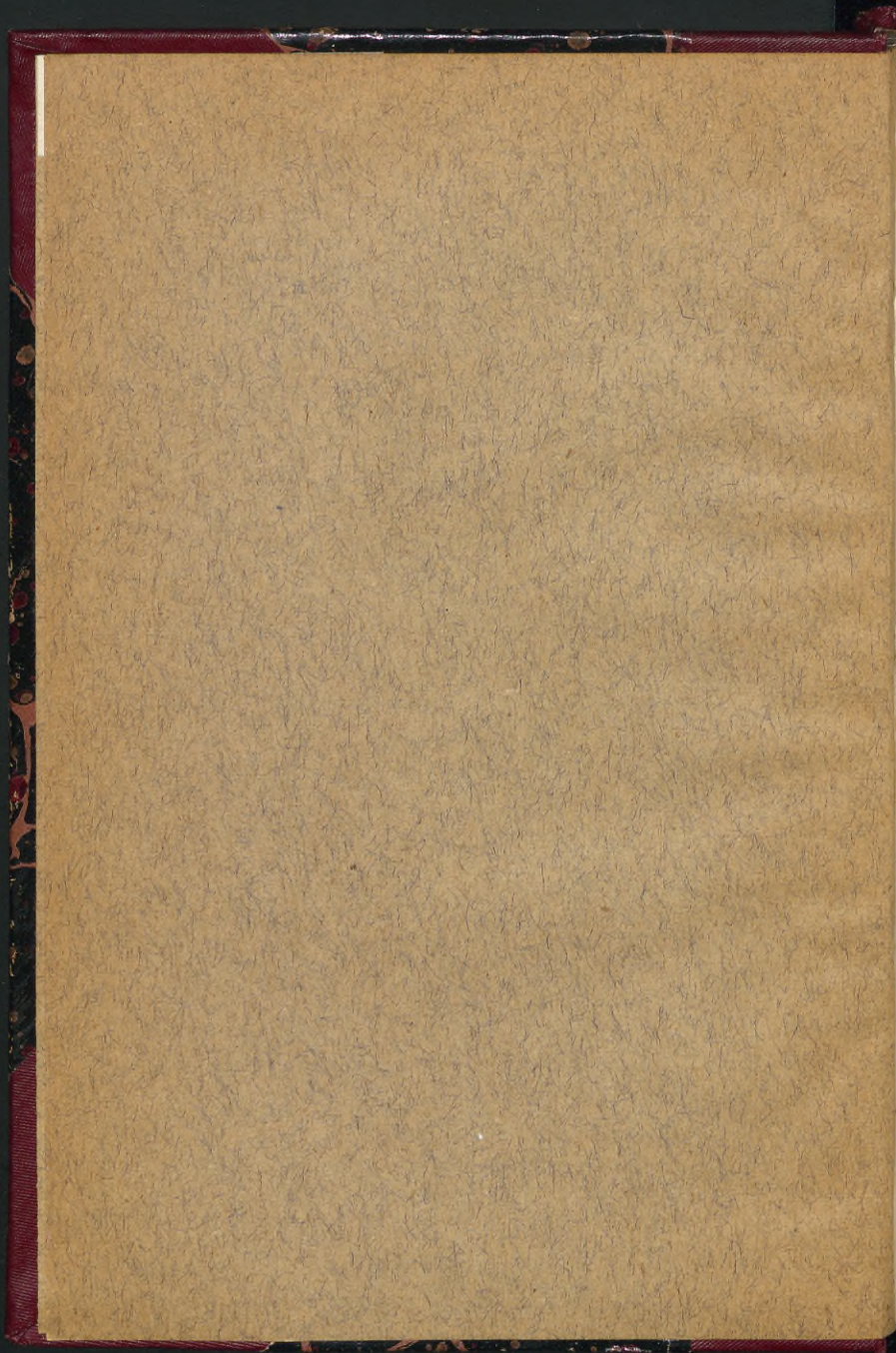

Litt.
Sv.

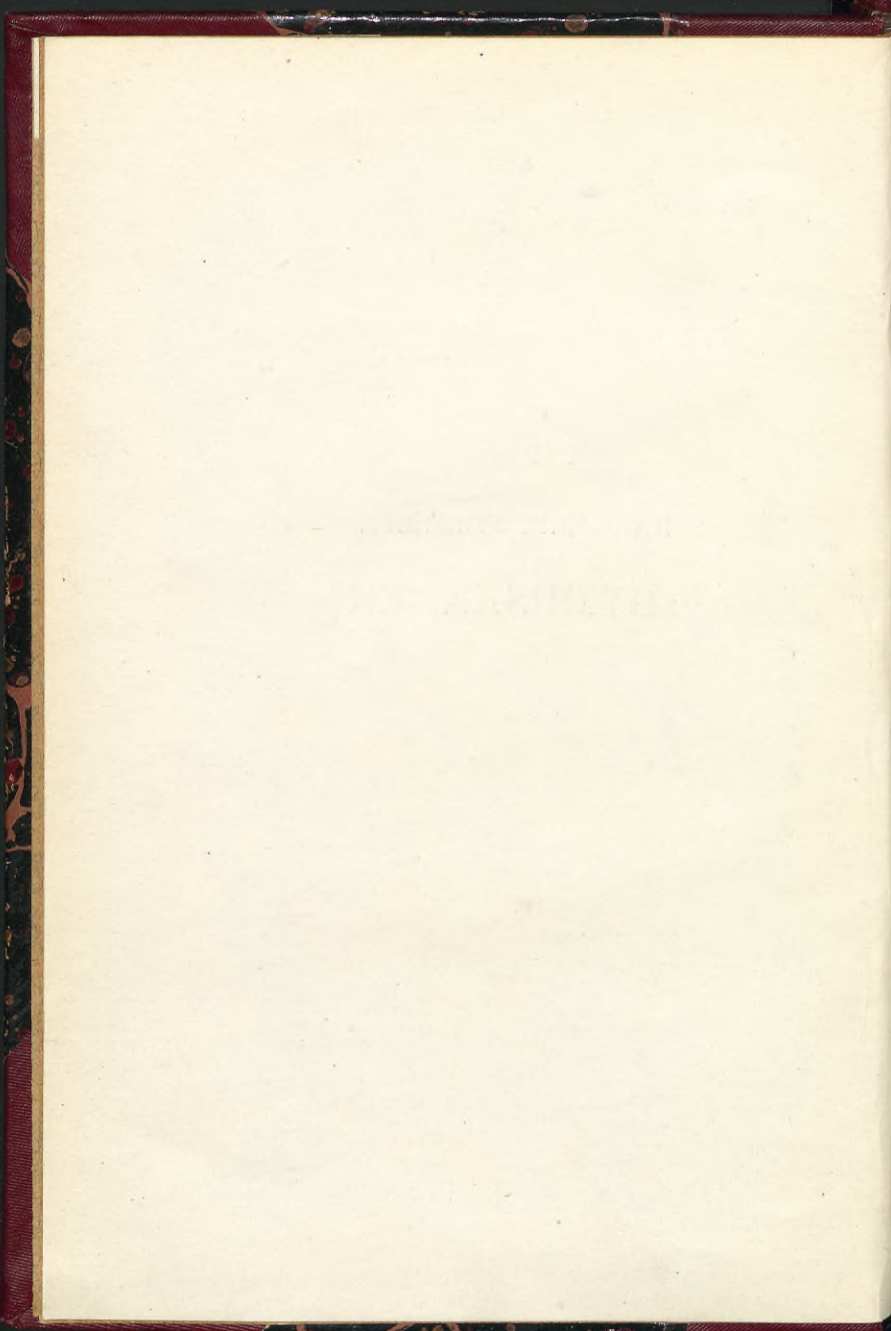

KARL-ERIK FORSSLUND

RYMDSÅNGER

RYMDSÅNGER

AV

KARL-ERIK FORSSLUND

STOCKHOLM
WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

PAPPERSLEVERANTÖR: LESSEBO BOLAG
TRYCKT HOS ALMQVIST & WIKSELLS
BOKTRYCKERI-A.-B. - - UPPSALA 1909

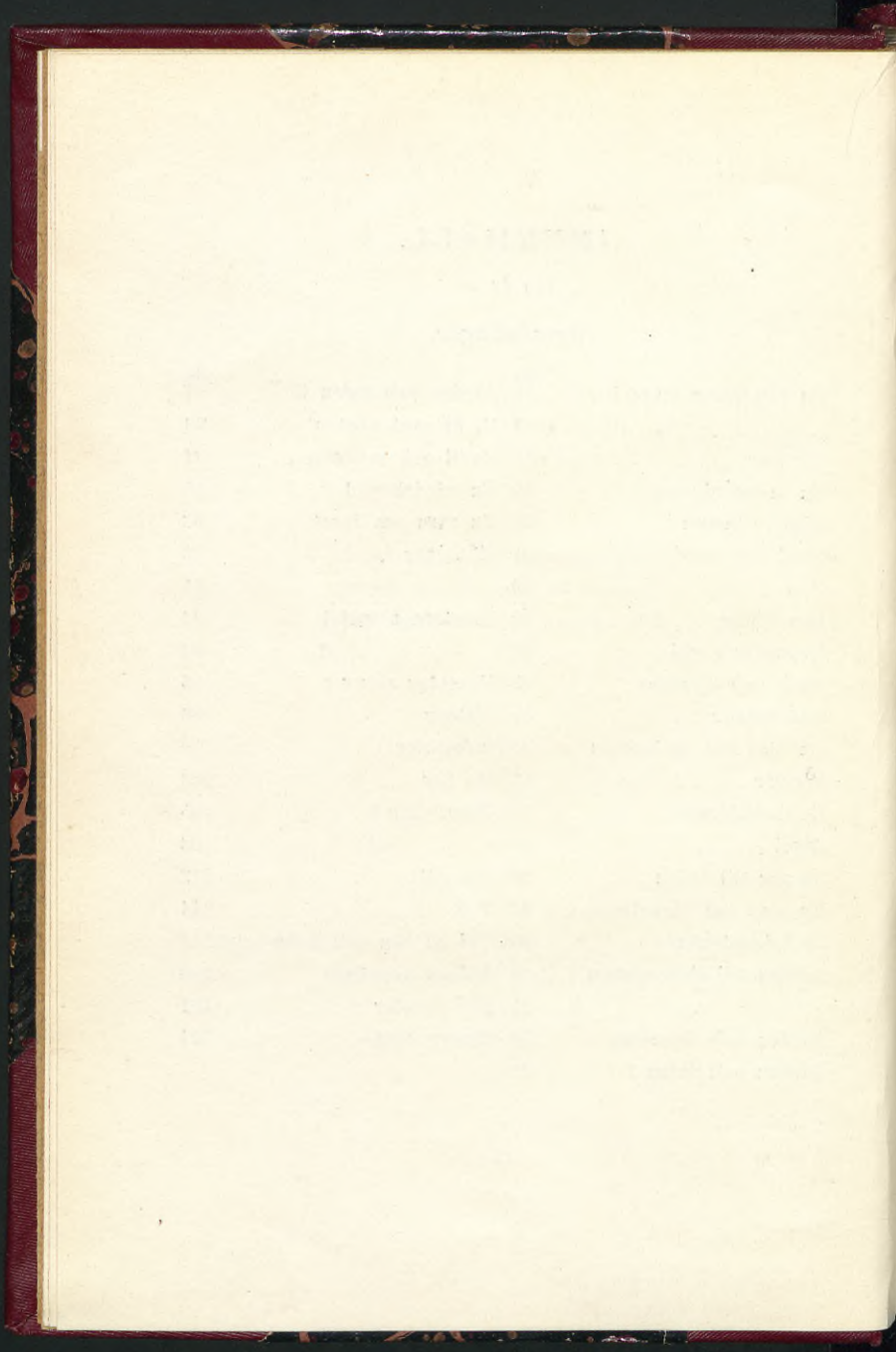
INNEHÅLL.

Tio år —

Rymdsånger.

	Sid.		Sid.
En vandrars visor I	11	Jorden och Solen II	77
” ” ” II	12	Vi gå mot hösten —	79
Vårbrus	13	Kväll och morgon	81
En morgonhymn	18	En värdsbrand	85
Mimers brunn	20	En saga om Juset	88
Värd och värdar	24	Månvisor I	90
Gud	28	” II	91
Pan Theos	30	Krafternas spel I	94
Kropp och själ	33	” ” II	94
Kaos och Kosmos	35	Kometen sjunger	96
Stjärnsagor	41	Meteor	98
En visa om Jurkretsen	45	Infusorier	100
Virvlar	51	Du Liv —	103
Dubbelstjärnor	55	Människan I	105
Algol	57	” II	108
Sånger till Solen	59	Res dig!	112
En visa om Planeterna	64	Två	114
Småplaneterna	68	Till en vän och hans brud	117
Jorden till sina syskon I	70	Till en konstnär	119
” ” ” ” II	71	Två makter	121
Jorden och Kometen	73	Moder Jord—	124
Jorden och Solen I	76		

Tio år —

Tio år ha gått sen du blev min.
Tio vintrar, tio korta somrar
ha förbi oss dragit liksom skyar —
mörka understundom, mäst dock jusa,
mäst som vackra vita sommarskyar
svävande bortöver Vässmansbärgen,
glidande i klara höga rymder,
famnade av dagens varma solsken.

Tack för allt — för vintrar och för somrar
och för att du gav mig dagens solsken
efter vårens dunkla längtansnätter,
att du förde mig mot klara rymder
från mitt irrande i dalens dimmor,
att du all min himmels gråa höstmoln
skapat om till vita sommarskyar!

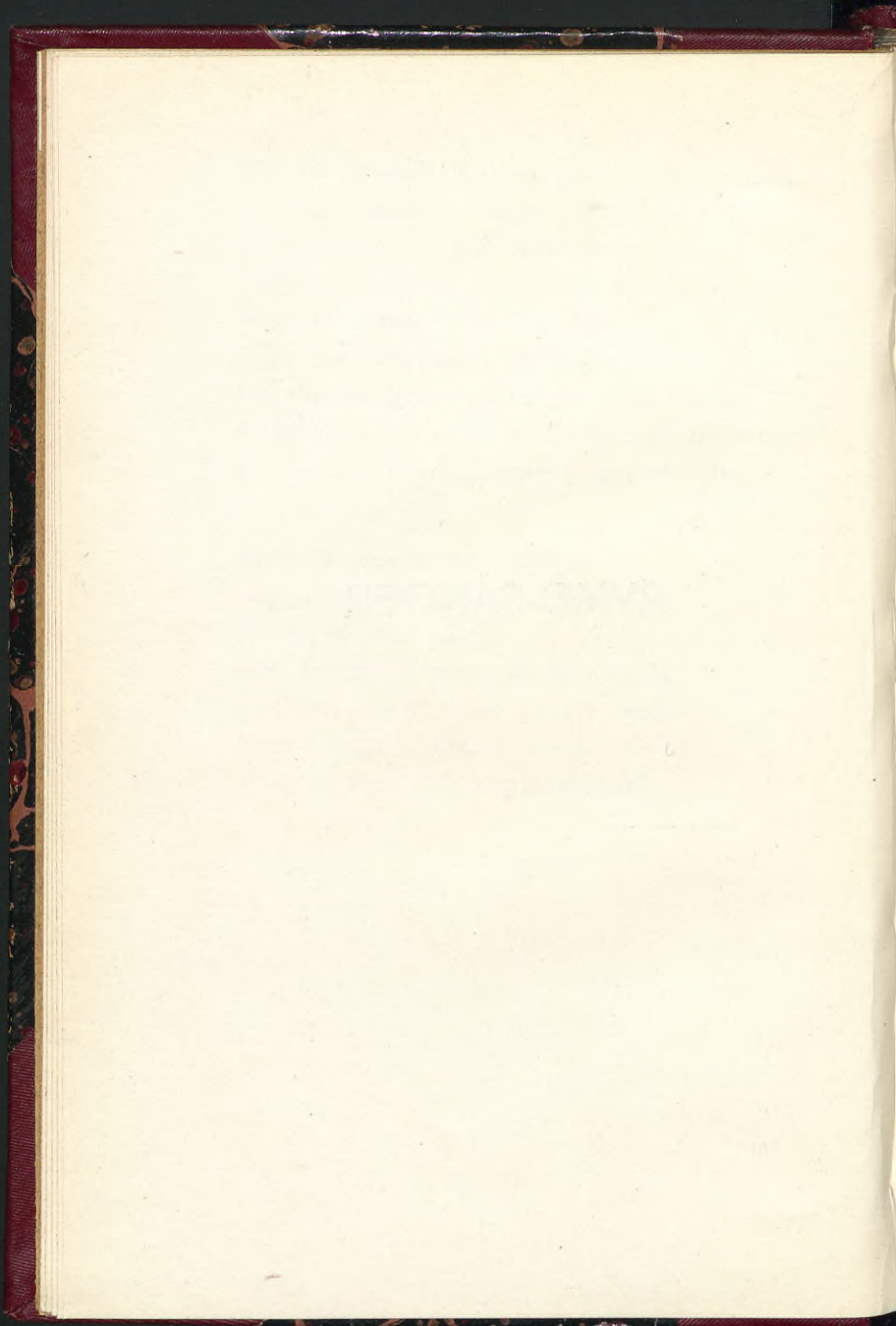

Låt oss glömma höstens gråa moln,
glömma dimmorna som fört oss vilse!
Full står solen i vår levnads senit,
fyller oss med jus och kraft och värme,
hög står luften över våra åsar,
lyfter oss och höljer oss i klarhet,
rik står sommarn kring vår röda stuga,
slösar kring oss doft och sång och färger,
ger oss bröd och blommor, ger oss allt!

Kära, låt oss ta med glädje
alla gåvor mot och dela dem,
låt oss se med glädje
mot de många långa år som vänta,
mot den väg vi ännu ha att vandra
hand i hand i dagens varma solsken
under vackra vita sommarskyar!

RYMD-SÅNGER

En vandrares visor.

I.

Jag går och väntar på mig själv —
när kommer du, när blir du vaken?
När kastar han täcket och tumlar naken
och sjungande fri, den strida älv
du bär inom dig, islagd nu?
När våras det, när vaknar du —

Och som jag nu i bidan går,
så har jag gått i dagar och år,
av oro fylld, av längtan yr.
Skall alltid så jag spörja —
skall allt mitt värk bli en uvertyr,
skall aldrig dramat börja?

II.

Tung är min väg i tidens skog.
Om blott jag målet såge!
Min rygg bär bördor tunga nog
att böja den i båge.
Den tyngden visst min kraft förtär —
och bördan som min skuldra bär
är tusen släktleds väntan,
är millioners längtan.

Mörk är min väg — jag skådar ner
och ser blott snår som hindra.
Men blicken höjer jag — och ser
jusglimtar längtan lindra.
Jag går i stjärnglans klar och ren,
i milliarder värdars sken.
Mig tycks jag målet anar,
jag bördan glömt — jag spanar —

Vårbrus.

Skola vi förgäves vänta,
vi som hoppas, vi som vänta
än en renässans —
än en vår för vinterlandet,
gamla mörka urbärgslandet,
än en solgång full av glans!

Skola fåfängt än vi spana —
dessa tider som vi ana,
randas de ej snart?
Dessa nya frihetstider,
värmda av en sol som sprider
jus kring alla lika klart!

Frodas icke konstens rosor,
starka furor och mimosor
rikligt om varann —
bära icke slott och tämpel
all den skönhetsglädjes stämpel
som hos sagans vårfolk brann?

Brusa icke symfonier,
jubeldruckna harmonier
ut i torg och park?
Stråla icke vinterns nätter,
bära icke sommarns slätter
blomprakt furstligt rik och stark?

Vi ha skatter utan like.
Sagans värd och undrens rike
öppnat sig för oss.
Jordens saga, rymdens under
forskare i grubblets stunder
tolkat siande för oss.

Å, visst är det vår i landet,
gamla mörka vinterlandet,
vår som aldrig förr!
Redan står hon här och väntar
mitt ibland oss, ren hon gläntar
järft på sommarns egen dörr!

* * *

Men var äro alla unga,
de som skulle hänryckt sjunga
vårens helga namn?
De som skulle fritt få njuta
alla skatterna och sluta
jord och rosor varmt i famn!

Bundna äro de i bojor,
frusna sitta de i kojor
stängda, trånga, grå.
Fåfängt konstens rosor blomma,
slott och tämpel gapa tomma,
fåfängt tindra stjärnor blå.

Stormorkesterns symfonier,
höga orgelharmonier
brusa tungt förbi.
Ingen lyssnar, aldrig tränger
klangen genom mur som stänger
tanke, född att sväva fri.

Res er, unga — slit er boja,
rusa ut ur gränd och koja,
kräv er klara rätt —
rätt att sagans riken ärva,
rätt att med en blick förvärva
milsvid skog och blommig slätt!

Se, de komma — se, de följa
över bärg och över bölja —
fram i vårens namn!
Och de gå att fritt få njuta
allt vad rymden ger och sluta
jord och stjärnor varmt i famn.

Å, det bruset runt i landet,
gamla mörka vinterlandet,
det är vårens brus!

A, visst randas nya tider —
solen stiger, snart han sprider
kring oss alla allt sitt jus!

En morgonhymn.

(Till en melodi.)

Kom, nya dag,
tag oss, o tag!
Stärk vår längtan, spänn vår vilja vek och svag!
Stig i vårt hus,
glad, rik och jus,
kom med sorl och sångers brus!
Tyst och tungt vi spinna drömmens dunkla tråd,
väck oss du till liv och dåd!
Lär oss din lag,
tag oss, o tag,
nya dag!

Kom, nya tid,
strålande skrid
fram ur molnen, fram ur nattens döda frid!

Vägen är lång,
trött är vår gång,
giv den fart med rop och sång!
Bundna nu vi gå, men se, med knuten hand
slita vi var bojas band.
Stående nu strid —
segern ger frid,
nya tid!

Kom, nya liv,
strider oss giv,
låt blott kampen ej bli lågt och lumpet kiv!
Lyft oss i jus
upp ur vårt grus
ovan moln och stormars brus!
Skymtar där en anad värd, låt oss igen
stiga ner att skapa den —
mörkret fördriv,
makten oss giv,
nya liv!

Mimers Brunn.

En Brunnsviks-sång.

(Sjunges på melodin till Ormen Långe, gammal Färöisk dansvisa. Första och sista strofen samt omkvädet unisont, det övriga solo, en ny röst för varje strof.)

Komma vi nu från städer grå,
från stugor i skuggig dal,
stiga vi upp på höjden,
sitta i högan sal.
Juset glimmar i salen
som sol i vårlig lund.
Glada samlas vi med sång kring Mimers brunn.

Brunnen är jup och underbar,
all världen speglar sig där,

himlarnas vidder blånande,
myllrande stjärnehär.

Vintergatan hon skimrar där
och solar förutan tal,
vårdar födas och vårdar dö,
rymden står hög och sval.

Solar och jordar skymta där
som bubblor och droppar små,
jorden ur jupet stiger,
ur tumlande töcken blå.

Brunnen är jup och underbar —
en eld där i jupet glöder,
urhavet vältrar i vända,
skyhöga bärg det föder.

Rör sig ett kryp i grumligt jup,
ges liv åt en död kristall?
Sjönk det ur fjärran rynder,
kom det med stjärnans fall?

Nu är det tusen och tusen därtill,
de vimla från strand till strand,
de vråkas av vind och vågor,
de fylla båd hav och land.

Brunnen är jup och underbar —
se, väsen förutan tal,
blomster blomma och blomster dö,
juvlig är blomstrens dal.

Fjär'lar fladdra och fåglar slå
och älgar i bärgen vandra,
och fjär'lar och fåglar och mänskobarn
längta och söka varandra.

Idoga myror och muntra bin,
de sträva i endräkt god —
vadan din oro, mänskobarn,
ditt bittra och heta blod?

Brunnen är jup och underbar,
så kom, låt oss dricka där!
Dricka oss kraft och hälsa

och glädje vart än det bär!
Juset glimmar i salen -
som sol i vårlig lund.
Glada samlas vi med sång kring Mimers brunn.

Värd och Vårdar.

En röst i natten sade:

En är värden, en och den enda,
men vårdarna äro legio.

En är värden —
utan början, utan slut,
utan gräns i tid och rum.
Den kan ej ökas med en fotsbredd,
ej minskas med ett sandkorns vikt.
Den är allt,
och utom den finns intet.

En är värden —
har ej fötts och skall ej dö,

har ej skapats och skall ej förintas,
har ej vuxit och skall ej åldras.
Ty den är allt och det enda.

*
*
*

Då svarade en annan röst:

Men värdarna i värden äro legio.
De bliva till och de förgås,
de födas och de dö.

Här slungas en ur töcknet ut
att börja sin kretsande bana.
Het är han än av moderlivets värme,
vit är han än av töckenvirvelns glöd,
än är han sanslös, jämplös, omedveten —

Här går hans bror i sin ungdoms glans,
full av jäsande oro,
full av frön som längta att gro,
av sjudande drömmar och vilda begär
som tråna efter form och fasthet,
full av längtan efter liv,
ständigt stegrat och förnyat.

Men nära honom går hans granne
sin bana fram i manligt lugn.
Hans gula sken är mindre bländande,
hans skimmer mindre skälvande,
men innerst ännu glöder han,
han går med fast och säker gång,
viss om sin väg och värksam,
fram över pannan vandra tankens moln,
hans muskler svälla starkt av kraft och vilja,
och kring hans jässas höga bärg
är bragdens lager virad
liksom en helig skog.

Och vid hans sida går med stilla steg
en åldring svalnad och förhårdnad.
Hans kind är väderbitet röd,
men dräkten mörknar, hyn blir blek.
Han ser i rymden ut med längtan
att sjunka juft i mörkret,
att slockna och domna.

Så leva de, så födas de och dö.

Den första rösten sade åter:

Men kring dem alla, utom dem och inom dem
är alltet, evigt och oändligt,
ett och oföränderligt,
stumt och outgrundligt.

Det är gud, och utom det finns ingen gud.
Men inom det har allt och alla del i gud.
Ting och väsen, värddar och atomer,
alla bygga upp och bilda gud
som dina cällar bygga upp din kropp,
som dina gärningar och tankar bilda
ditt väsen och ditt liv.

Gud.

Skulle jag böja mitt huvud,
Härre, inför dig?
Skulle jag frukta din vrede
och krypa i stoftet
och bedja dig om allmosor
lik en tiggare,
och lik en besegrad fiende
tigga dig fegt om nåd?

Är du då ej inom mig —
är du ej luften i mina lungor
liksom du är luften omkring mig,
är solens värme och jordens must?
Är jag ej själv en del av dig,
av din makt och rikedom —
är jag ej fylld av dig,
av din anda och din kraft?

Härre, du är blodet i mitt järta
och tanken i min järna.
Du är den starka ränningen
i mina musklers vävnad
och den fina tråden
i mina närvers nät.
Du är det brusande liv som tränger
in genom alla mina porer
och fyller mitt väsens minsta vrå.
Du är takten i min gång
och spänningen i min raka ryggrad.

Skulle jag krypa i stoftet för dig
och frukta dig och tiggas dig
om nåd och förlåtelse och frälsning!

Pan Theos.

Natt om vintern, mörk och stor.
Alla värddar vila.
Drömmar blå i sammetsskor
genom mörkret ila.
Sömnens ande svävar lugnt
över träden, över taken.
Alla väsen sova tungt.
Endast en är vaken.

Oron ligger i sin säng,
lugn i drömmens villa.
Glädjens kung och sorgens dräng
sova lika stilla.
En blott vaken är. Hans kropp
helt av mörkrets mantel höljes.
Jässan når till senit opp,
knät vid nadir döljes.

Skymtar jag en jättes bål
mellan sky och stjärna.
Rymden är hans huvudskål,
alltet är hans järna.
Varje stjärna jus och god
som oss lyser i det sista,
är en droppe av hans blod,
av hans eld en gnista.

Varje stråle varm och ren
genom molnens skreva
är en glimt, ett återsken
av hans fröjd att leva.
Glansen från en snabb komet
är hans harm mot tvång som trycka,
juset från en ung planet
är hans dröm om lycka.

Solar som i rymdens vrå
blekna och försvinna,
äro gamla tankar grå,
dömda att förbrinna.

Stilla slockna de och dö,
men en ny för varje födes
att ge glans kring land och sjö,
större än de dödes. —

Sol, du droppe varm och god,
säg om i dig brinner
jättens bästa järteblod,
det som renast rinner?
Jord, som vilar mörk och tung
under rymd som hög sig välver,
är det av en jus och ung
lyckodröm du skälver?

Kropp och Själ.

Vad är väl kropp och vad är själ?
Är väl min kropp en planta, järnan
den plantans blomma, och är själen
den blommans doft och färg och liv?
När blomman vissnar, bleknar färgen
och dunstar doften bort och dör.
Som blomman blir i stoftet stoft,
blir luft i luften hennes doft.

* * *

Ej finns en själ som ej är klädd
i kroppslig skrud.
En kropp ej finns vars minsta vrå
ej fylls av själ.

Värdsalltets väldigaste kraft
bär stoftets aldrig sprängda bojor.
Det minsta gruskorn mättat är
med evig och oändlig ande.

Var droppe blod, var kolatom
en brudbädd är där kropp och själ
varandra famna innerligt
och oskiljaktligt.

* * *

Kraft och stoff, materia och ande,
kropp och själ — de äro ett av evigt.
Äro skilda namn på samma gåta,
skilda ord till samma melodi.
Allt är ett, och ifrån ett och samma
urfrö alla ting och väsen stamma.

Kaos och Kosmos.

Urtöcken, Kaos, dig min sång!

Ett solsystem gick under,
en värdsdel vid, ett härligt rike
sjönk tyst i tidens hav.

Du är dess grav.

En nyfödd värd som aldrig haft sin like
skall av den gamlas spillror danas,
ett nytt, ett ännu härligare land
skall stiga upp ur havets jup.

Du är dess moderliv.

* * *

Är du en hög av grus
ifrån ett rivet hus,

ett slott till grunden bränt,
ditt grus skall bli ett fast cement
för nya valv och murar.
Är du en rök, en sky
av urmateria, gammal och dock ny,
av idel droppar kalla,
som in mot centrum falla
i täta tunga skurar —
är denna grushög, detta töcken
ett virrvarr vilt, en livlös öken,
en dimmvärd skingrad lätt och svag —
där skall omsider gry en dag,
skall stadgas ordning, stiftas lag.
Där skall gå fram
en rikt förgrenad kraftig stam
ur detta dunkla snår,
skall växa fram ett fast systäm
som står i millioner år
ur denna vilda anarki,
en värdsstat mäktig och förnäm
men likväl fri
med glans av rättens majestät
ur denna massa, mörk och tät.

Är du ett rymdens spindelnät —
i mitten spindeln sitter
i soldaggs spegelglitter.
Och stundom fastnar där ett rov,
en yr komet, en vilsen sol,
och är han stor och stark och grov,
en rymdens broms i lurvig kjol,
så sliter han på nätet håll
och fladdrar bort till andra mål.
Men segt är nätet — många
små flygfän kan det fånga,
en vilsen sol, en yr komet.
Och spindeln växer rund och fet,
ett bukigt klot, en jätteboll,
ett rymdens troll
som ungar snart skall föda
som nätet snart föröda.

* * *

Hälst vill jag tro du är
en rymdens väldiga monär,
urvarelsen, vårt stamträds frö.
Ett plasmakorn i strandlös sjö,
en kärnlös droppe jättestor,

men livet ren i droppen bor —
en liten svag och kylig fläkt
av liv i enkel torftig dräkt,
en låga lätt av dunklet släckt. —
Han suger andra droppar in
och stoft och kryp som följa
med varje eterbölja.
Han smälter dem i massan sin,
den tätnar, får en kärna
liksom ett första frö
till jarta eller järna,
en ursol vit som snö,
av finsta plasmat juten,
liksom en blomknopp sluten
av späda jusa fjäll.
Monären blivit cäll,
amöbans plan han hunnit,
urjurets liv han vunnit.
Han sätts i gång, han virvlar runt
i eterslammet fint och tunnt.
Han suger stoft och sväller,
han klyvs, han skjuter knoppar —

där sväva nya droppar,
där virvla dottercäller,
två, fyra, åtta, ständigt fler.
De slungas ut i eterns hav,
försvinna, finna snart sin grav —
tills de den segermakt förstå
som enigheten ger,
och hålla hop och stanna kvar
att aldrig skiljas mer.

Där står i etern ren och klar
en ordnad cällstat underbar,
en varelse till målet hunnen,
av tusen cäller byggd och spunnen.
Och från en skimrande medusa,
en sjöros juft i dunklet trevande,
han höjer sig mot rymder jusa,
alltjämt mer vaken, fri ock levande.
Från rymdmanet och stjärnkorall,
från mussla, spindel och reptil
— sköldpadda, jättekrokodil —,
från fisk med blodström trög och kall
han blir ett väsen fullt av mod,

av högsta liv, av varmt rött blod —
blir Svan och Örn,
blir gyllne Lejon, kunglig Björn.
Han strövar i sitt rike,
en drömda gudars like.

O Solvärd, Kosmos, dig min sång!

Stjärnsagor.

(På melodin till salm 383.)

Kom under stjärnorna, skimrande höstliga klara!
Res dig och följ deras vimlande vandrande skara!
Stilla de gå,
rymdernas tinnar de nå,
skimrande höstliga klara.

Där rullar gyllene Vagnen sin eviga bana.
Bär den väl undrande väsen som spörja och spana?
Vart jul en sol,
rullar kring himmelens pol.
Makter, är målet Nirwana?

Svävar en rimfrost i rymden och glittrar och faller.
Brant stiger gudarnas Väg, strödd med
silverkristaller.

Lång är vår färd,
varje kristall är en värd.
Räkna dem, rymdens kristaller!

Vit svävar Svanen med breda och skälvande
vingar.

Hör du ett brus, när i nattliga rymden han svingar?
Mäktig och full
klang som från strängar av gull.
Hör, det är Lyran som klingar!

Högst upp där skymtar en skepnad konungslig i
natten,
sitter och stirrar ut över de mörknande vatten.
Gyllene stol,
byggd utav sol bredvid sol.
Vidundret nalkas i natten.

Fjättrad står jungfrun beslöjad och sorgfull vid
stranden.
Kommer ej jälten med frälsande vapnet i handen?

Stolt som till fäst
lyser hans vingade häst.
Vidundret sjunker i sanden!

Nu steg ur jupet Orion, den jägaren väldig.
Rymdernas störste och stoltaste vandrare, håll dig!
Och i hans spår
Hundstjärnan glänsande går.
Sirius, jättesol, håll dig!

Svärdet det blikstrar i bältet med solarna tränne.
Solar till glimmande smycken och solar till spänne!
Lejonets hud
bär han som sköld och som skrud.
Solar kring midja och äne!

Går han till strid emot Oksen med brinnande öga.
Villbråd där vimlar i vidderna tysta och höga.
Sällsamma jur
ligga i töcknen på lur,
ströva där tysta och höga. —

O, gamla sagor som kring oss i skymningen sväva!
Strålande bilder som natten och minnena väva!

Bilder förgå —

skola väl en gång vi nå
målet dit bilderna sträva?

(Gudarnas väg: Vintergatan. En skepnad konungslig:
Kassiopeja. Vidundret: Valfisken. Jungfrun: Andromeda.
Jälten på vingad häst: Persevs på Pegasus. Oksens brinnande
öga: Aldebaran.)

En visa om Jurkretsen.

Solen går ur hus i hus,
ett varv runt om året.
Där blir fäst och sångers brus,
blom på torra snåret,
när han kommer glad och jus,
rosors krans kring håret.

Mitt emot går Jorden tung,
efter lunkar Månen.
Venus, vandringsglad och ung,
Mars, den krigarsonen,
Jupiter, planeters kung
— fästkanoner, dånen! —

en för en de hälsa på
i de tolv palatser,
komma stundom två och två,
där finns gott om platser. —
Kom, låt oss med Solen gå,
dela hans strapatser!

Först i tvänne Fiskars hus
firas vårdagjämning.
Bort drog Nordans vinterbrus,
isarnas fördämning,
nu står Soln i vårvindsus,
vårflodsöversvämning.

Vädurn lurar oss april;
hus i busken har han —
Solen sätter facklan till,
ut ur busken far han!
Vatten blott han bjuda vill,
löv och blomster spar han.

Oksen har ett ståtligt slott,
byggt av tusen solar,
där i maj mår Solen gott,

går och ler och gnolar,
sju små tärnor syssla brått,
skyar blå till kjolar.

Tvillingarnas furstehus
högst på höjden hägrar.
Soln vid muntra fiolers sus
sig på taket lägrar,
står där hela natten jus,
att gå ner han vägrar.

Måste dock, och stiger så
ner bland brantens stammar,
lögar sig i Kräftans små
sommarmamma dammar,
svalkar där i böljor blå
glöd som tär och flammar.

Se, kung Leo i sin glans
lyfter lockar tunga!
Runt stå lejongap i krans,
slicka sol och sjunga,
yra svärma där i dans
Leonider unga.

Nu står Soln i skördetid
glad i Jungfruns salar.
Gyllne aks och druvor blid
bär hon, milt hon talar —
flydde bort från jordens strid
till de stilla dalar.

Nedåt, nedåt tung i håg
trötte vandrarn skrider,
gästar Vågens koja låg,
mörk i höstens tider —
sanningens och rättens Våg,
glömd i storm och strider!

Nedåt stupar vägen brant
under strida skurar.
Se, vid kolmörk hålvägs kant
Skorpionen lurar
på en gammal tärn vagant —
tätt stå mörkrets murar.

Se, då kommer järv en Skytt,
fäller lömska draken.
Se, då stiger Soln på nytt

ung och stark och vaken.
Årets längsta natt har flytt.
Jus, brinn ner i staken!

Solståndsfästen firad är,
jubelfylld var kvällen,
Bocken kom med börda kär,
brasan brann på hällen —
se, nu Bocken Solen bär
upp mot vita fjällen!

Drivan börjar smälta, klart
Solen ler och brinner.
Vattumannens bäck med fart
utför bäret rinner,
öppet vatten fisken snart
för sin vårlek finner.

Då går Soln i vindars sus
— unga vindar bråda —
åter in i Fiskars hus

för att leken skåda,
för att åter stark och jus
årslång vandring tråda.

(Med husen menas här de stjärnbilder, där solen numera
står under årets månader.)

Virvlar.

Syns dig, barn, att sagorna förvilla?
Synas dig väl nattens rymder själva
över kända värddar fast sig välva
genomskinligt klara, juvligt stilla?
Syns det dig att Vintergatan står
som en murad bro från jord till himmel
och att måne, sol och stjärnors vimmel
lugnt i tankar över rygden går?

Du skall en gång se en annan syn —
se hur alla stjärnor högt i skyn
rusa darrande i gåtfull eter
fram med ofattbara hastigheter.
Se dem svärma liksom gyllne bin
i en lummig lind, en blomtung hägg,
rusiga av sol och honungsdoft,

liksom spermier och frömjölsstoff
rägnande kring mogna jätteägg,
liksom vikens stim av silverglin
lekande i glittrigt solstänkt vatten.
Se ett grannt fyrvärkeri i natten,
liksom planktons trolska mareldslågor
fosforlysande på midnattsvågor.
Se på vimmelfyllda vintergator
alltfrån himmelspol till värdsekvator
liksom yra fastlagskarnavaler —
se hur alla rulla, kretsa, ila
om varann i virvlande spiraler
över vidderna och aldrig vila.

* * *

Allt är virvlar — de välvande
vintergatorna virvlar av jus,
jättesolar skälvande
virvlar av eld med en skogsbrands brus.

Skimrande nebulosor —
virvlar av stoff som förtätas skall.
Jordar i kretsande kosor —
virvlar av myggor i rymdens hall.

Månarnas gång och planeternas
är som en ilmarsch på slingrande väg.
Vet du de vilsna kometernas
vandring i väglösa vidder, säg?

Såg du i havet den sugande
malströmsvirveln, och blektes din kind?
Såg du på slätten de bugande
kronor förvridna av virvlande vind?

Såg du i öknen den smygande
virveln av sand och behöll du din sans?
Såg du om hösten de flygande
gyllene löven i virvlande dans?

Bärghällen, älst ibland troner,
urbärgen fast ifrån fot och till topp —
virvlande millioner
lätta atomer bilda dess kropp.

* * *

Barn,
tag min hand och håll den hårt och fast!
Syns dig nu att nattens stjärnor skälva,

där de vandra utan ro och rast,
syns dig Vintergatans bro sig välva
som en spindelväv så tunn och skör —
svindlar du när detta brus du hör,
hissnar du på denna järva färd,
tycks det dig att dina egna drömmar
äro virvlar i ett världshavs strömmar,
vilsna fåglar i en stormens värd?
O, må dessa drömmar blott en gång
varda virvlar utav eld och jus!
O, må dessa vilsna fåglars sång
stiga stark ur alla stormars brus,
bli en hymn, en vårglad vandringsvisa
och i jubelfyllda toner prisa
rörelsen och livet, denna glans,
denna lustfärd, denna gudars dans!

Dubbelstjärnor.

En ensam sol i rymden,
är den en gudars konung,
som avlat sina jordar
utur sitt eget huvud
som Zevs Athene avlade?
Är den en jungfrumoder,
som utan man och make
fött släktled efter släktled
i gåtfull jungfrualstring?

Och dessa dubbelstjärnor
som kretsa kring varandra
som bundna av en inre makt
i härlig glans och fästlig prakt,
i skilda färgers samspel skönt
— här gult och blått, där rött och grönt —

säg, vandra de i rymden
som trogna makar samman
i samklang hög och underbar,
som man och kvinna, mor och far,
som rymdens rika, lyckliga
älskande par?

Algol.

Algol, Dämon, nyckfullt växlar
städs din glans från dag till dag ---
ökas, minskas, stegras åter,
ömsom segerviss och bländvit,
ömsom bleknande och svag.
Länge sökte vi med undran
gåtans lösning, rätta grunden
till ditt rolöst skiftande,
underliga sinnelag.

Vi ha gåtans töcken skingrat:
en kamrat du har på färden,
som en slav, en trogen skugga
följer han dig ständigt åt
på din vandrings vildmarksstråt,
kretsar kring dig, smyger ständigt
runt omkring dig, tätt intill dig.

Vi ha aldrig sett hans skepnad,
mörk, förtorkad, kall och stelnad,
veta likväl att han finnes;
att han liksom skamsen gömmer
sig bakom dig — fritt och soligt
strålar då ditt lynne glatt —
tills han åter ur sitt mörker
kryper fram och skymmer bort dig,
och din glans blir blek och matt
och ditt sinne tungt och molnigt.

Du har likar — Algotstjärnor
vandra många kring i rymden —
vandra kanske ännu flera
mitt ibland oss här på jorden.
Solskensandar som förmörkas
av en skugga, unga furstar
skymda bort av gamla slavar,
dubbelsjälar, kluvna väsen —
en lycksalig jusets son
oupplösligt sammanlänkad
med en bitter mörk dämon.

Sånger till Solen.

Helios, Foibos Apollon,
jordarnas fader i flammande skrud,
skyarnas härre och hövding,
sångare, siare, segergud!

Mantel av gyllene siden,
glödande röd när ur natten du går,
strålände silvergloria
runtom ditt svallande blonda hår —

Krona av silversmide,
prydd med rubiner av blodröd glans —
flammande purpurlågor
slå kring din eldsjäl en lekande krans.

Skymmer dig bleknande Måne
bort och förmörkar din panna och blick,
kronan och kransen av lågor
aldrig han skymde hur nära han gick.

Är den martyrens, din gloria —
ständigt av meteoriter ett regn
över dig faller ur dunklet,
naken du står utan skydd äller hägn.

Stenarna tar du och smälter
dem i din famn till lysande glöd,
såras ej, brinner blott varmare,
strålar allt rikare gyllenröd.

* * *

Urkälla flödande ymnig,
var ilande flod är ett flöde från dig,
var glimmande tjärn i dalen,
vart skummande hav har sin källa i dig.

Bruset i stora skogar
och suset i rågen av morgonens fläkt

är ekon blott av din högsång,
och dimma och moln är din höstliga dräkt.

Elden, som driver ångarens
simmande värd på gungande stig,
salarnas bländande lampor,
de äro väl alla gnistor från dig.

Blommornas brinnande färgspel
har all sin must och sin glans från dig.

Vårt varma blod och vår strävan,
hela vårt liv är ett flöde från dig.

* * *

Eldsjäl, du har dina fläckar,
så säga de mörkmän med avund och hån.

Det är ej sannt — var solfläck
en eldvirvel är, en solcyklon.

Där slungas ur varje virvel
en glittrande dagg, ett glödande skum
av myriader små droppar,
ett gnisträgn som sprids i de nattliga rum.

Det är dina innersta drömmar,
dina ord till all värden: lev och brinn! —
Men några för tunga och heta
falla tillbaka i brasan din.

Av andra smider du kronan
och fäster de röda rubiner däri —
alla övriga strör du i rymden,
i natten med eldsjälars livsslöseri.

Och bort de sväva och bära
din kraft i sitt inre fjättrad och gömd,
och dragas mot jordarnas poler,
där mörkret är jupast och solen glömd.

Där råka de skyarnas droppar
och famnas och kämpa, en strålande strid!
Och norrskenet flamlar och fladdrar,
ett fästspel, en juslek i nattens frid.

* * *

De vandra, de sväva väl vidare.
av jusböljor burna från jord till jord,

flottiljer av pilsnabba seglare.
osynliga luftskepp med livet ombord.

De komma, de komma — tag mot dem,
o Jord, i din famn, i ditt hav och din mull!

De komma, de första små urfrön
till rikaste liv, till skördars gull!

Han strör dem, han sår dem i rymden,
skördarnas härre i strålande skrud,
Helios, Foibos Apollon,
skapare, såningsman, sångargud!

En visa om planeterna.

(Till en gammal folksmelodi.)

Sol, Härre Konung, mäktig och grann,
vårhimlens lysande riddersman,
jordarnas fader och stjärnornas bror,
rund och varm och glad och god och stark och stor!

Kring dig av jordar viras en krans,
alla av dig få sin eld, sin glans,
strålande döttrar med fagraste hull,
raska söner blänkande i järn och gull.

Närmast Merkurius, minstingen vek,
flyger kring gamlingen yr i lek,
vingar på hätta, på häl och på stav,
skyddspatron för ilbud över land och hav.

Venus med hög och svällande barm,
älskog och skönhet hon hägnar varm,
drottningar stolta och grändernas flarn,
alla äro lika hennes kära barn.

Här kommer Jorden, blommig och grön,
Månen han följer, får jus till lön.
Alltid mot jorden han vänder sig skygg,
ingen vet vad allt han bär på kullrig rygg.

Där slungar Mars, en rödkindad pilt,
tvänne små bösskolor kring sig vilt,
bärgsmäns och smeders och krigares vän,
skyddar alla järnets, alla eldens män.

Jupiter svept i randiger rock
vankar som herde kring lammens skock,
ulliga lamm både vita och grå --
småplaneter myllrande och små, små, små,

Kungen bland jordar, själv som en sol,
ångande het ifrån pol till pol,

månprinsar åtta han har i sin svit,
höga härrar, store män han sänder hit.

Där går Saturnus, fästklädd han är,
gyllene gördel kring midjan bär,
älva juveler de lysa runt kring —
ha de lossnat, fallit ner ur gördelns ring?

Sakta han skrider, tung i sin prakt,
kämpar mot mörkret med all sin makt.
Gubbar och fäder och farfäder grå
skrida tungt som han och i hans tecken stå.

Långt bort i natten isig och blå
vandra i vidderna bröder två.
Uranus mitt i sin månekvartätt —
motsols går den, baklängs, vad är det för sätt!

Stackars Neptunus strövar längst ut,
där fader Sols hela makt tar slut.
Knappast den når dig, hans brinnande pil,
flög nu fyrahundra millioner mil.

Du har det sämst av sönerna hans,
får blott små glimtar av all hans glans.
Kolmörkt och kallt är vid Solrikets gräns —
väl du vet hur rymdens fimbulvinter känns!

* * *

Vandra de så sin stadgade väg.
Leva de, tänka de tankar, säg?
Äro vi kryp deras järncällers grå —
'ndra de som vi vart de i dunklet gå?

Småplaneterna.

Säkshundra äro de och kanske flera,
och sköna kvinnonamn de alla fått
— hör: Ceres, Juno, Vesta, Pallas,
jag kan rakt inte nämna allas —
en väldig kvinnornas kongress som stått
i hundratusen år och kanske mera.
Emellan Jupiter och Mars de promenera,
emellan stridens gud och blikstens drott,
men aldrig deras gränser de tangera,
    en man har aldrig nått
    ditin i deras höga slott.
Jo en — en enda blott.
    Den minste av dem alla,
och dock en makt som kan befalla.
Så liten att vi först i dessa tider
fått syn på honom sent omsider,

fast han väl sett oss länge, där han glider
ibland furstinnorna omkring
och låtsar slugt om ingenting.
Han har väl alltid oss belett,
och ännu han beler oss.
Hans nummer är säkshundraett,
han heter Eros.

Jorden

Till sina syskon:

I.

Venus, morgonstjärna,
väna syster, varm och ung,
uppe före solen,
bådar honom, dagens kung.

Står i öster bidande
som i längtan, som på vakt —
bleknar och försvinner
när han stiger i sin prakt. —

Venus, aftonstjärna,
först när solen röd går ner,
åter bort i väster
står du strålande och ler.

Klarast ibland stjärnor
lyser du min vinterkväll,
tills du följer solen
rodnande bak nattblå fjäll.

II.

Mars, du lille broder,
rask och röd du går din stig.
Mina tankar mänskorna
säga att du liknar mig —

att du stora städer,
hav och slätt och lunder bär,
och att du har tankar
högre än min högsta är.

Sänd mig, sänd mig, broder,
blott en hälsning, blott ett bud,
sänd en enda tanke
som ur skyn en vingad gud!

Stige han som Heimdall
fram ur oceanens brus,
båten full med vapen
till min kamp om bröd och jus!

Mina tankar frysa,
hungra efter jus och bröd,
längta, kämpa, våndas —
Broder, jag är stadd i nöd!

Eldborr, plog och pänna
bringe han, ditt sändebud,
fredens blanka vapen
sänd mig, broder, eldens gud!

Jorden och Kometen.

Jorden går och vankar
tyst i tunga tankar,
höljd i slöja svart och nött,
mulen panna, blicken trött,
som fru Sorg hon mött —

tror sig dyster vara
sämst i jordars skara,
uslast i planeters tal,
skammens vrå i himlens sal,
rymdens jämmerdal.

Möter då Kometen
i oändligheten,
rymdens muntra vagabond,
utan gård och grund och stånd,
frisk och röd och blond.

— Vida har jag farit,
överallt jag varit,
sett bland jordars tusental
mången hög och solig sal,
mången jämmerdal.

Vördade fru Terra,
tro mig ni, vasserra,
jag är vittberest och vis —
har sett helveten av is,
gästat paradiset.

Unga jordar varma,
gamla jordar arma
såg jag — ingen var förnämst,
ingen utan like främst,
ingen allra sämst.

Alla om varandra
samma kungsväg vandra,
många hunnit längesen
målet, många lunka än
efter er, min vän!

Nej, så solen bränner!
Bäst att bort jag ränner.
När jag kommer hit härnäst,
bjud mig då som hedersgäst
på en jubelfäst! —

Han försvann i glansen
ifrån soln, och svansen
viftade, och Jorden slog
sakta ögat upp och drog
slöjan av och log.

Jorden och Solen.

I.

Jorden sade: Fader Sol,
jag är frusen, mörk och kall,
mina tankar gå och huttra,
gå i skymning kring och stirra,
många ha väl aldrig sett dig,
aldrig känt din sköna värme,
aldrig left en juvlig sommar.
Skin på alla mina tankar,
famna alla mina drömmar,
lys mig, värm mig, fader Sol!

Solen sade: Kära Jord,
ger jag dig ej all min värme,
sprider jag ej allt mitt jus
till din mörka vrå av världen!

Varför stänger du dem ute,
varför klär du dig i tjocka
moln och höljer dig i dimmor?
Varför vandra dina tankar
under täta tunga skyar
äller krypa in och gömma
sig i hålor och i kyffen?
Varför gräva de sig gångar
ner i underjordens natt,
varför bygga de sig murar,
trånga gränder, skumma cällar,
varför kräla de i salar
fulla utav rök och mörker?
Slit du varje moln i trasor,
riv du varje mur och kyffe —
då ska alla dina tankar
nog få sol och juvlig sommar,
kära gamla mörka Jord!

II.

Jorden frågte: Fader Sol,
när du gammal blir en gång,
blir en kall och mörk planet,

liksom jag och mina syskon —
finns där väl en ännu större,
oförgånglig jättesol
långt långt bort i andra rymder,
som du kretsar kring och lyder
och får låna eld av då,
låna allt ditt jus och värme,
liksom jag och mina syskon
låna vårt av dig och lyda
dig och kretsa tamt kring dig?

Solen svarte ej — han gömde
sig bakom ett moln, och Jorden
frågar än och får ej svar.

Vi gå mot hösten —

Vi gå mot hösten, var vi gå.
Allt rikt och mäktigt härjas.
Var väldig ek skall bliksten slå,
var skyhög tall skall yksan nå,
var skörd skall sniket bärjas.

Blad faller, blommor vissna ner.
Ditt hus av róta frätes.
Vart flammande och stolt baner,
det fläckas, multnar, finns ej mer.
Ditt namn, ditt värk förgätes.

Allt dör, blir stoft, blir moln och vind.
Vår jord, i drömmar höga
hon rusar bort, hon rusar blind
i dödens gap, och solens kind
blir blek och släckt hans öga.

Men fjärran i en rymdens vrå
en annan slocknad stjärna
han möter då, han famnar då —
Vi gå mot våren, var vi gå,
ty liv är livets kärna!

Kväll och morgon.

Du Fader Sol, nu glänser
du rikt i blomman av din prakt.
Ett land med vida gränser
du styr med mild och vänlig makt.

Men allt, hur varmt det lyser,
en gång av rymdens köld skall nås.
Ditt järta ock förfryser,
du ock skall åldras och förgås.

Det sägs, att när du känner
hur grymt dig nalkas natt och död,
du allt ditt land förbränner
som i förtvivlans skräck och nöd.

Det sägs att du som Kronos
skall sluka dina egna barn.

— Vik, dunkla öde, från oss —
förgås i själva jusets garn! —

Som nya friska bränder
de slungas i din brasa röd.

Sitt jus den åter sänder —
sin sista, snart förbrunna glöd.

Och svart och kall du skrider,
i rymdens natt en vålnad blek,
en skugga mörk som glider
hemsk över unga solars lek.

Då möter du törhända
i fjärran på din tysta färd
en annan mörk och stelnad värd —
två själar svartförbrända.

De närma sig, de dragas
magnetiskt, mystiskt mot varann,

som skulle de betagas
av längtan som ej kuvas kan.

De ila till sitt möte,
och ingen ser och ingen vet . . .
Han sjunker tungt i salighet
i hennes dunkla sköte . .

Och deras järtan tändas,
och deras väsens kalla stål
det glöder, smälter, blir ett bål,
och alla ögon bländas.

Det flammar till i natten —
sig speglar klar en nyfödd värd
i alla jordars vatten,
en nytänd sol på segerfärd.

Hur livets jul sig välva!
Två mörka klot — en jusgestalt!
De gåvo helt sig själva,
kvar intet finns, och finns dock allt!

Han står där som på spaning
mitt i en silversky av jus,
mitt i en skaparmorgons brus,
ett solland i sin daning.

En värdsbrand.

Där går bort i rymden en gammal sol,
han rodnar väl än från ekvator till pol,
men hans rodnad är tynande matt.
Han syns blott till solarna närmst intill,
ingen annan vet att han alls finns till,
där han går se de tomhet och natt.

Men plötsligt en gnistrande vinterkväll
där skimrar ett sken över snöiga fjäll,
en guldglans underbar.
Det är den gamle — så brinnande het
honom närmsta systemets älsta planet
ej minns från sin barndoms dar.

Han står där som rymdernas grannaste sol,
omkring honom sprids från ekvator till pol
av strålar en gloriesky.

Och jordarnas längtare följa hans färd
och tro honom båda en frijord värd
och förkunna en frälsare ny.

Han gick där i dröm sin ensamma led
och kände hur ålderdomskylan gled
igenom hans blod och mærg.
Fast född till en sol — sitt öde han vet —
snart skulle han gå som en mörk planet
med ett pansar av öknar och bärg.

Det pansaret smiddes dag efter dag
kring hans sjunkande bröst, kring hans åldrande
jag,
kring hela hans krympta gestalt.
Och han bröt det och smälte det ner ibland,
ty ännu hans inre var flamma och brand —
det kom åter stelnande kallt.

Och han gick i sin rymd med allt mattare sken,
med ett harnesk av järn, med ett skal av sten,
och han kände sig kuvad och kvävd.

Men hans inre allt vildare jäste och sjöd,
och hans blod sprängde på som ett skummande
mjöd —
än var väl hans grav ej grävd!

Än var han väl icke en slocknad härd,
än mynnade ej hans lysande färd
i mörker och tystnad och skam.
Än var han en sol, ej en kallnad planet —
och han sprängde sitt skal, och sin boja han slet,
all den kuvade elden bröt fram!

En värdsbrand, en flammande revolution,
ett brak av en störtad nattguds tron,
som sagornas Ragnarök är. —
Och jordarnas myror de följa hans färd,
som kunde han se deras gruskorn till värd
och ha möda med krypen där!

En saga om Juset.

Undrens under, Juset
genom mörka rymder ilar.
Hör du vinet, suset
av den snabbaste bland pilar?
Hundratusen år ha gått
sen den sköts ifrån ett slott
öst för måne, väst för sol,
norr om Vintergatans pol.

Detta slott som lågar
när dess juspil når vårt öga,
denna sol som tågar
högt i fjärran rymder höga —
sedan nittiotusen år
som en mörk ruin det står,
syns till närmsta stjärneslott
som en spöklik skugga blott.

Men från svart och frusen
borgruin som stilla vilar,
än i tiotusen
år alltjämt gå jusets pilar
hit till oss i jordens natt —
fånga dem och tag dem fatt,
och de skola tälja dig
tyst en saga underlig!

Månvisor.

I.

Månebärg och månesalar
äro fulla utav gull,
måneslott och månedalar
byggda utav lödigt gull.

Månefolket har en konung,
har en gammal präktig kung.
All hans mat är gullgul honung,
full av gullmynt är hans pung.

Måneland och månevatten
lysa grannt i gyllne brand.
Men på jorden mörknar natten,
svart är hav och svart är land.

Där de vandra, man och kvinna,
en och en i längtan tung.
Men när två varandra finna,
se, då skiner månens kung!

Se, då tittar gamla kungen
fram ur molnen fröjdefull,
kring de två han strör ur pungen
allt sitt klara granna gull!

II.

(På melodi av M. Greene till en Davids-salm.)

Du måne, livets friska färg
har från ditt anlet flytt.
Förtorkad är din must och märe
och får ej saft på nytt.
Din blida glans, din milda färg
är lån från jord och sol,
ett ödeland av vilda bärg
går kalt från pol till pol.

Och bar du frö och frukt en gång,
de multnat längesen.
Förtonad är i skyn din sång
och kommer ej igen.
Finns där en fattig smula liv
jupt i ett kraterhål,
där finns ej lek, ej rop och kiv,
där tänds ej mer ett bål.

De stiga skyhögt stup vid stup,
de nakna branta fjäll.
Du sprutat eld ur deras jup
en molnig höstens kväll.
Du sprutat eld ur tusen gap,
när ung du var och stolt,
mot träldom och mot fångenskap
en vild och het revolt.

Nu ligga dina forna hav
som torra ökenland.
Var krater är en öppen grav,
matt smeker soln dess rand.
Du är en tom och slocknad hård,
en ärrig fårad kind,

en stel och härjad höstens värd,
en gubbe stum och blind.

Och dock ur rivna skyar ned
du strålar lugn och blid
och höljer i ditt sken, din fred
vår oro och vår strid.
Det sägs du är en jordens bild,
vår jord på gamla dar —
väl om hon lyser lika mild
och strålar lika klar!

Krafternas spel.

I.

Sällsamma krafters spel — om kamp, om lek —
som låter månen stundom skrida över
och stundom under denna spända sträng,
som ifrån solens järta går till jordens —
men låter honom understundom ock
passera denna tankens linje:
än bakom jorden, in i hennes skugga
och skymmas bort av den, förmörkas,
liksom förtäras bit för bit,
än mellan jord och sol och då förmörka
den stora solen själv liksom till hämd.

II.

Sällsamma kraft hos månens döda värd
att suga genom rymden jordens hav,
så att de hävas, stiga, storma här

och sjunka trött i jupet där,
så att de stora floder vända om
och strömma åter upp mot sina källor,
och så att vida marker dyka upp
ur jupet medan andra där begravas.
Gåtfulla makt, att så en gammal tanke
kan gripa in i dagens liv ur fjärran,
i denna strid emellan hav och land
som ständigt utan vapenvila står
och ständigt fram och åter går —

Kometen sjunger.

Vi rymdernas fåglar irrande
som aldrig ha ro
i näste och bo,
vi städse mot fjärran stirrande —

Vi komma ur fjärran ilande
på rastlös färd
från värd till värd,
vi längtande, aldrig vilande.

Oss lockar en sol — vi närma oss
ur viddernas dis,
ur rymder av is,
hos henne att vila och värma oss.

Vi häjdass, vi fångas en svinnande
lycksalighetsstund —
en blikstlik sekund
i rymdernas mörker förbrinnande.

Oss griper, oss driver den brusande
orkanen pånytt,
snart åter vi flytt
från solhemmets brasa den susande.

Så jaga vi stumma och stirrande
på rolös färd
från värd till värd,
vi längtande, sökande, irrande —

Meteor.

Ett stjärnskott sin glindrande gyllne tråd
över jupblåa rymden drog,
en kula av eld kom susande bråd
och försvann över åsens skog.

De gamla sade: en värd som gled
ur sin bana, en stjärna som föll! —
En yngling sökte i myr och hed,
snart han stjärnan i händerna höll.

Det var en sten som en knuten hand,
här skrovlig, där blank som is,
som slipad av vågor och nött av sand
och som frätt av störträgn och dis.

I molngrå massa med skimmer av gull
som en skifferskrift ristad stod,
en runskrift dunkel och hemlighetsfull —
han beskådar i dröm sin klenod:

— Du är ej en stjärna, men kanske du är
från en stjärna i fjärran ett bud,
en hälsning från vänner och fränder där,
från en sol, från en främmande gud.

Du gått genom rymdens förstenande köld,
genom eld som förbrände din hud,
du slagit dig fram utan svärd eller sköld
för att bringa mig värdarnas bud.

Du hunnit ditt mål, du lytt din lag,
du har jort din bragd och bedrift,
du ligger fast i min hand — och jag
kan ej tolka ett ord i din skrift!

Infusorier.

Och jorden är en droppe
som hänger på en solskenstråd.
Den Store, han däroppe,
han ser den stadd i dallring bråd.
Han ser i dunkel dager
den gnistra lik en heliotrop,
och tankfull fram han tager
sitt stora mikroskop.

Hans blick, som ofta irrar
i tankar över rymdens rund,
igenom glaset stirrar
och vidgar sig i samma stund.
Han sina ögon gnuggar
och stirrar häpen i sitt glas,
sitt vita skägg han tuggar
och brummar med sin bas.

Han ser den mörka droppen
av liv och kryp och vimmel fylld —
den dunkelgröna droppen,
av solrefläksen grannt förgylld.
Där kryper, kravlar, krälar,
där myllra massvis om varann
små kroppar och små själar
i evigt av och an.

Där spritta, simma, kila
millioner små små svarta jur.
I rolös hast de ila
längs väggarna i droppens bur.
De gå i klungor täta,
gå en och en och två och två.
Varann de stundom äta,
de glupska kräken små.

De rusa fram och råkas
och famnas hårt liksom i kramp;
där rivs och bits och bråkas,
där står på liv och död en kamp.

På nytt de åtskils ila —
de sjunka, stelna, sköljas bort,
och nya småkryp kila
i droppen inom kort.

Han sitter, han däroppe,
och ser i mikroskopets glas
och stirrar på sin droppe
och ler åt krypens lek och ras.
Han undrar nu ej mera,
vi droppen dallrar som ett spån —
kan blott ej utfundera,
var krypen kommit från.

Du Liv —

Du Liv,
vad menar du med människan?
All hennes levnad
är en sekund i evigheten,
allt hennes värk
en droppe i oändligheten.
Men den sekunden
är fylld av evigheters längtan,
och i den droppen
oändlighetens allt sig speglar.

Du Liv,
vi gav du längtan åt sekunden —
den dör i det den födes?

Vi lät du droppen spegla allt
i det den dunstar bort i intet?

Du' Liv,
vad menar du med människan?

Människan.

I.

Jag är en mikroskopisk cäll
i jordens kropp, i släktets organism.
En blodkropp röd i en av jordens ådror,
ett korn allenast av dess järnsubstans.
Jag gör mitt värv, det är av föga vikt —
en blodkropps värv bland millioner andras,
en järncälls värksamhet: han sätts i dallring
av bud därutifrån, av färger, toner;
han skälver, rör sig, smälter hop med andra;
han fattar eld, han sänder ut en gnista
till närmsta närvt som tar emot den ivrigt,
som spritter till och leder gnistan bort
till hand och fot och ger dem liv och lust
att röra sig, att raskt en värd förvandla.
Han slocknar åter, sjunker och blir stilla;
han krymper hop, trängs ut av nya cällar,
han löses upp, försvinner och blir borta.

En ensam obetydlig cäll —
Men skälver den, det är av fröjd att vara
en ringa sten i denna stolta byggnad,
en skruv i denna väldiga maskin,
en blodkropp röd från detta stora järta.
Och slocknar den och torkar och försvinner,
den gör det stilla, utan sorg och strid —
den har dock levat, den har gnistor tänt,
har budskap ut på närvers vägar sänt
och jort sitt till för att en värd förvandla.

En enda ringa cäll —

* * *

Jag är väl också själv en värd — en byggnad
av millioner små små cällar bildad,
ett samfund utav tusen sinom tusen
små väsen, levande sitt eget liv.
De födas, växa till, de åldras, dö.
Jag ser dem ej, jag känner icke dem.
De lida och de sträva, le och njuta.
De tjäna ödmjukt äller härska myndigt.

De kämpa blodigt och försonas åter,
förener sig till stora dunkla mål
och samarbeter trofast med varann
och för varann — för mig, för livet själft.

Jag känner icke dem och deras öden.
Jag ser ej deras värk, jag anar intet.
Och likväl — all min glädje, all min sorg,
var vaken tanke och var dunkel dröm,
all dagens strävan och all nattens vila,
all andakt under rymdens tämpelvalv,
var blikst som lyser upp det stora mörkret,
var aning om en ny och högre sanning —
allt, allt är deras värk, allt har jag dem
att tacka för, de obekanta väsen
som leva i mitt inre tyst sitt liv.

Och känna de väl mig? De födas, väksa
sin givna tid och fylla sin mission,
de dö, och andra väsen, deras barn,
på deras platser stå och gripa in
där de ha slutat, väva vidare
på denna underliga väv — mitt liv.
Och jag — om denna väksling vet jag intet.

Förnyad ständigt alltfrån topp till tå,
en annan människa, en nyfödd värd,
och dock densamma alltfrån fot till huvud,
jag vandrar tanklös kring och anar intet —

II.

Jag är ett stoftkorn i den svarta mullen.
En ringa droppe bland millioner andra
i bottenlöst och strandlöst hav.
Jag är ett dammkorn, virvlande i luften.
En gnista, slungad från den stora elden —
jag flamar en sekund och slocknar åter
i natten, i det stora mörkret —

Ett korn av stoft — som rymmer jup och höjder,
skyhöga fjäll och svindeljupa klyftor,
skogar och städer mellan öde öknar,
irrgångar villande och blåa vidder.
Ett sandkorn i vars hålor väsen dväljas
av jätteväxst: där sova mastodonter,
där kämpar Lælops sina sagostrider.
I urskogsdunklet skrida jättejortar,
och drakar kräla fram ur gruvans schakt.

Emellan täta kyrktornshöga kronor
hörs brusandet av ödlefågeln vingslag,
och själva hällbäret mjuknar
för Cheirotheriums tyngd — liksom i vaks
hans spår till evig tid i klippan tecknas. —
Ett gruskorn i vars riken resar härska,
mäktiga krafter, gudar och giganter,
än sammandrabbande med höga härskrin,
än famnande varann i fruktsam endräkt.

En droppe bland milliarder —
och denna droppes knappnålshuvud rymmer
ett hav. Än spegelblankt i dröm det ligger,
än böljar det med jus och stilla durklang,
än jäser, brusar, dånar det i droppen.
Vidunder väldiga därinne simma.
Där skria själar ångestfullt i natten.
Delfiner hoppa där i stänk och glitter,
valfiskar tumla om och para sig
i jupets gungande och mjuka bädd.
Och över droppens vida ocean
där glida isbärg under norrskensflammar,
där jaga spökskepp drivande för stormen.

Men stundom ock en stolt fregatt där seglar
på upptäcktsfärd mot nya rika stränder,
vitvingad fågel styrande i sol
mot långt i fjärran hägrande Atlantis.
Och stundom stiger järv en dykare
ner i det tysta, mörka, hemska jupet
och bär i juset upp dess hemligheter,
dess röda skatter och dess bleka lik. —

Ett dammkorn är jag,
en gnista slungad från den stora elden.
Men detta dammkorn virvlande i vinden
bär själft inom sig stormar. Än de susa
med vårens trotsiga och klara klang
och kasta som på lek med molnen boll.
Än segla de på vita sommarskyar
fram över soliga och gröna marker,
och än i svarta höstmolnsmantlar klädda
med blikst och åska rusa de till anfall.
Då falla skogar såsom aks och strån,
då störta städer samman, bärgen rämna
och malas fint till grus, till mull och jordmån
för nya åldrars frön och gyllne skördar. —

Och denna gnista —
all världens eld, allt liv i rymden lever
i henne brinner. Solar stråla där,
planeter lysa där och stjärnor tåga
i kretsande, fulländat skönböjd bana.
Kometer ila sina vilda vägar,
nyckfulla, bundna dock av höga lagar.
Jordar därinne födas och förgås.
Där rulla tunga svarta jätteklot,
gengångare av rymdens hövdingar.
Där sväva nebulosor, dunkla varsel
om nya sekel, nya solsystem.
Evig oändlighet den gnistan rymmer
som flammor en sekund och åter slocknar
i natten, i det stora mörkret —

Res dig!

Res dig, föraktade!
Räta din rygg,
böjd av bördor!
Du är den förste,
den älsate av alla.
Du var med
i nebulosan —
var med och bäddade
vårdens vagga,
var med och förlossade
kungabarnet.

Höj ditt huvud,
mödans träl!
De dunkla tyngande
tankar därinne,

de funnos som moln
och ångor i rymden,
innan värden var —
ångor som väntade
att ordnas och formas
till nya världar,
moln som ville
förvandlas till solar.

Visa din valkiga
näve fritt,
göm den ej skamsen!
Den kraft som knyter
dina fingrar kring yksans
och spadens skaft,
det var den som satte
kaos i dallring,
den som förvandlade
vältrande massor
till blommande jordar,
den som formade
solar av moln!

Två.

I luften och i jorden
nu vårens livsfrön gro.
I videbusken vid stranden
två skator bygga bo.

Än fryser det på om nätterna,
men i morgon är vintern slut.
De flyga fram och åter
och flaksa in och ut.

De plocka torra kvistar
av vide och al och pors.
Sitt hus och hem de bygga
av pinnar och skräp och bosch.

De fläta dem slarvigt samman
med näbb och klopyrd fot.
I videbusken vid stranden
snart sitter ett risigt klot.

De språkas vid under tiden
och flyga ibland en lov
och komma igen och berätta
med stämman hes och grov.

Visst skratta de kallt och hånfullt
och skvallra och prata strunt,
små ynkliga vardagssjälar
med blod som bubblar tunnt.

Visst få de fula ungar
med väldiga glupska gap
som skola skratta och skvallra
och göra samma kap.

Men se på deras strävan —
den går med lust och kläm.
Och se på deras ögon —
det lyser och gnistrar i dem.

Mellan blänkande ögonkloten,
mellan hennes öga och hans
där flyger stundom en gnista
av vit och glödande glans.

Är det väl samma gnista
som går mellan åskmoln två,
som flyger från blomma till blomma
på natthimlens ängar blå —

Och är det samma gnista
som skjuter ur fjärran sol
och faller i jordens sköte — —
Hör göken — i väster han gol!

Och är det samma gnista
som flyger från själ till själ
och binder två människor samman
för evigt i ve och väl —

Till en vän

och hans brud.

Nu är den stund, då stilla tvänne skyar
i höga rymder smälta hop till en,
den undrens dag då livet sig förnyar,
då samman jutes tvänne stjärnors sken.

Nu glimmar mellan träd vid allfarvägen
en insjö, drömfylld som en huldresägen,
där tvänne floder stämt i kvällen möte
och i vars jupa lugna sköte
de blanda sina klara vågor blå.
Från skilda håll de komma, men de gå
i samma fåra nu mot samma hav,
gå samma väg mot samma fjärran grav.

Så lys, du dubbelstjärna, varmt och ungt!
Bliv mor och far, bliv sol och medelpunkt
för nya jordar, kretsande i jus
i vackra banor genom rymdens brus!

Så rinn, du flod av tvänne trådar spunnen,
ur tvänne friska rika källor runnen,
i sol och sång igenom livets länder
och spegla fagra lummigt gröna stränder!
Känn flodens lust att driva jul och kvarn
och famna glada nakna mänskobarn,
känn jupets stilla fröjd åt solens skimmer
på krusad yta, glid med makt och njut
det glädjeraus en mäktig ström förnimmer
att bära tunga bördor — känn till slut
den dunkta längtan mot det stora vida
okända hav dit alla floder skrida —

Glid så igenom livet stark och god
och full av liv, du jupa rika flod!

Till en konstnär.

Jag son av bärget och av skogen,
en jordman tung, fast innerst varm och trogen,
en odlare av frön från skog och äng
i gammal jord och unga järnor —
jag som blott sällan gamla lyrans sträng
nu knäpper under tysta vinterstjärnor —

Jag bondlandkrabba hälsar fjärranfrån
dig kustens viking, havets egen son!
Väl gingo våra vägar långt isär —
jag kan dock se dig än, där järft dig bär
din smidiga och vackra nordlandsbåt
på lockande och fästlig långfärdsstråt.
Jag ser din hand än hårt kring rodret knytas,
än fast och ändå smeksamt pännan fatta.

Jag ser din blick, där lust och grubbel brytas,
ser dig med rynkad tänkarpanna skratta.
Och tal jag hör och sång — hör dig förtälja
om gators och salongers marionätter
som köpa och som sälja —
om människor från hav och höglandsslätter,
från bistra stormår, jusa norrskensnätter.
Och hör, hexameter — nu kommer sång
på breda vingar brusande från öster.
Hör — thalatta! — hör stora vågors gång
och stormarnas och jupens starka röster!

Jag hälsar dig och räcker dig min hand
till tack för synerna från stad och strand,
från mänskors vägar och från makters strider —
till tack för sångerna om höst och vår
och för den friska salta fläkt du sprider
hitupp i skogarnas och bärgens vrår,
hitin i landet där en jordman går
och minns för längesedan svunna tider!

Två makter.

Nej aldrig, aldrig blir jag kvitt
den längtan sugande stark
till allt som välver sig högt och fritt,
till storskog och ödemark.
Det är den faddergåva jag först
bland alla i vaggan fått —
en salig åtrå, en tårande törst,
en gåva på ont och gott.

Men aldrig håller släpper mig
den lusten till strävan och strid
på odlad teg, på banad stig,
i mänskornas ävlan och id.
Det var den andra gåvan jag fick
av en fe över vaggan böjd —

hon gav den med stum och gåtfull blick,
en gåva till smärta och fröjd.

Nu kämpa i dagar och nätter de två
sin slitande kamp om min själ.
Jag vill ut, vill ut till de många och små
som en bror till var bidande träl.
Jag vill stå vid hans sida och lida hans kval
och känna hans kärlek och hat,
en man i ledet i kampens dal,
en sjungande trogen kamrat.

Men i samma stund vill jag bort, vill jag gå
långt bort från min larmande tid,
högt upp där storskogens furor stå
i ständig stillhet och frid.
Jag vill stiga än högre, vill vandra i dröm
i fjällvärdens judlösa ro
och högt över tidskampens brusande ström
bland skyar och stjärnor bo.

Så kämpas i nätter och dagar och år
en slitande kamp om min själ. —

Jag viker ej fältet, jag står där jag står
som kamrat till var bidande träl.
En stridsman, en menig och trogen jag är
för min brusande härliga tid
och kuvar den längtan som innerst jag bär
till fjällens och rymdernas frid.

Moder Jord —

Hur skall jag tacka dig
för allt du skänkt mig!

Jag som stått en norrskensnatt
på mina åsars högsta klint
och burit på jässan
oändligheten,
tung av gåtor,
på svaga skuldror
rymdens valv,
på armar sträckta mot höjden
alla jordars grubbel,
alla solars längtan —

Jag som vågade då
säga mina gudar stjärnorna

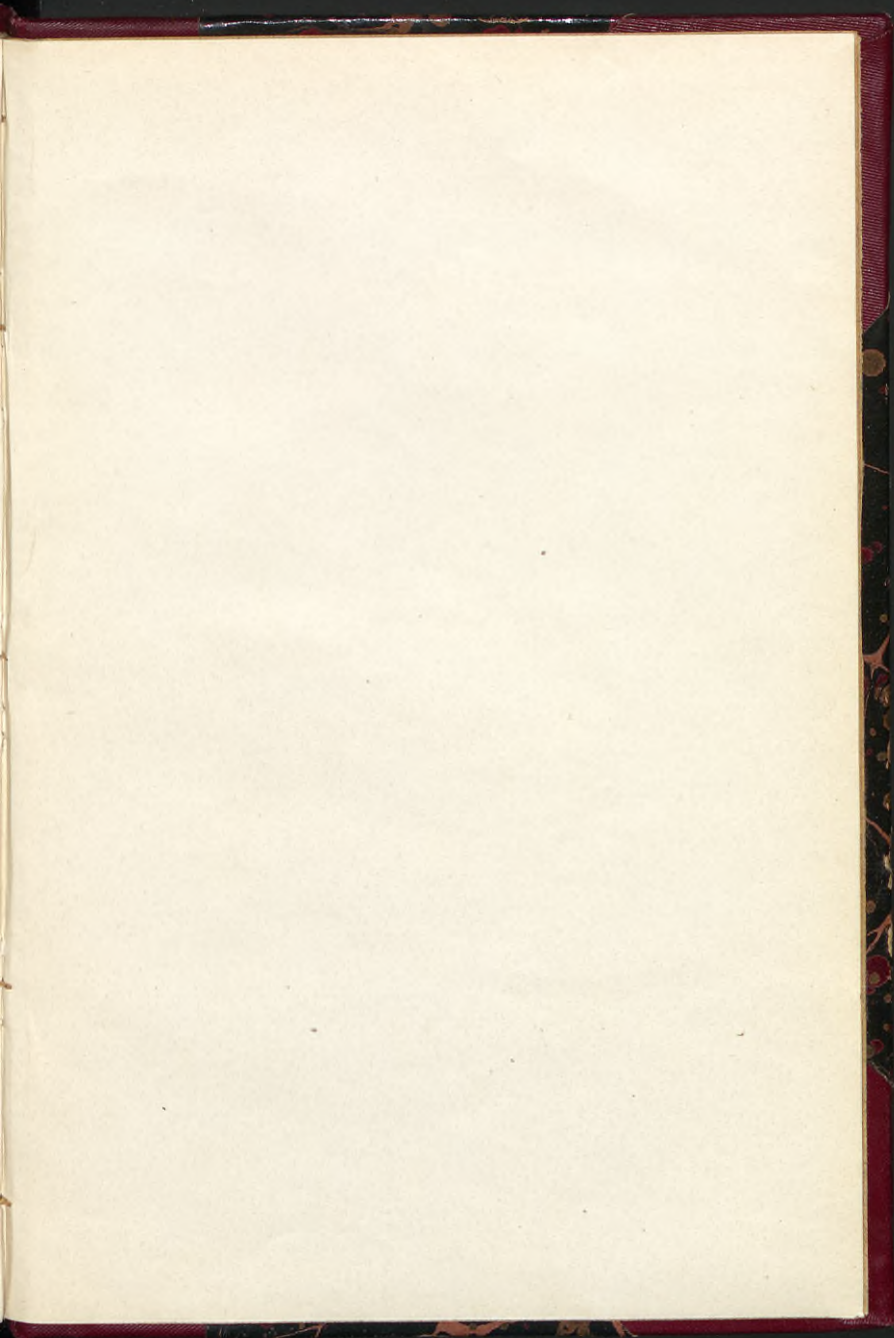
och mina fränder skyarna
att jag är jordens rikaste
och lyckligaste man --

O Moder Jord,
skall det en gång förunnas mig
att kunna så besjunga dig
som du är värd:
din vandring genom tiderna,
din långa levnads skiftande,
strålände öden och äventyr —
dina välvande hav, dina grönskande land,
dina sjungande floder och stupande fjäll,
din malm, din mull,
ditt fulla levande liv,
min härliga syster Blomman,
min stolta broder Juret —

Moder Jord,
de hymnerna inom mig,
ett molnigt kaos ännu,
kunde de en gång strömina

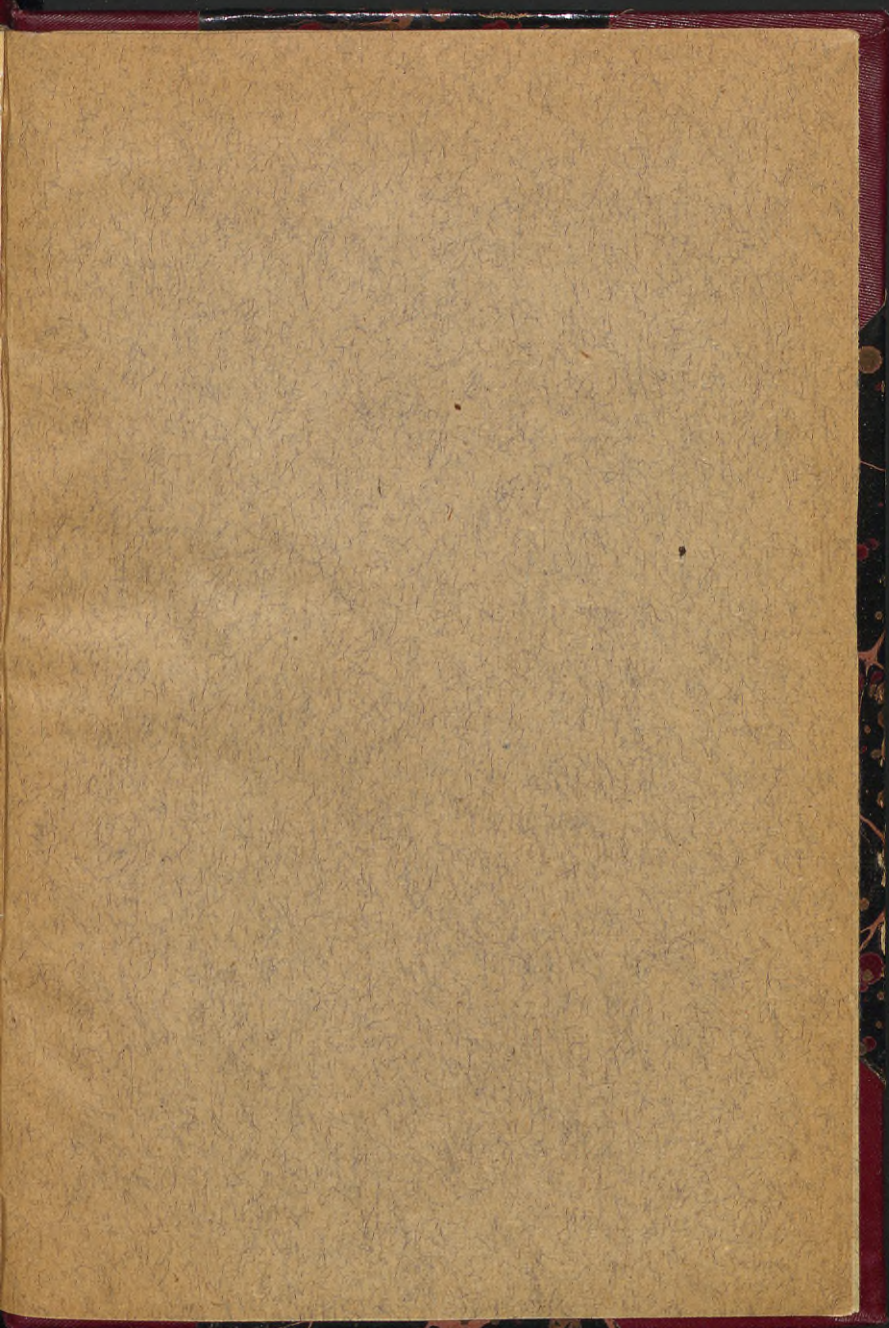
som majrägn i ditt sköte
och susa som vårliga vindar
genom din orosfyllda,
rika och skygga själ!

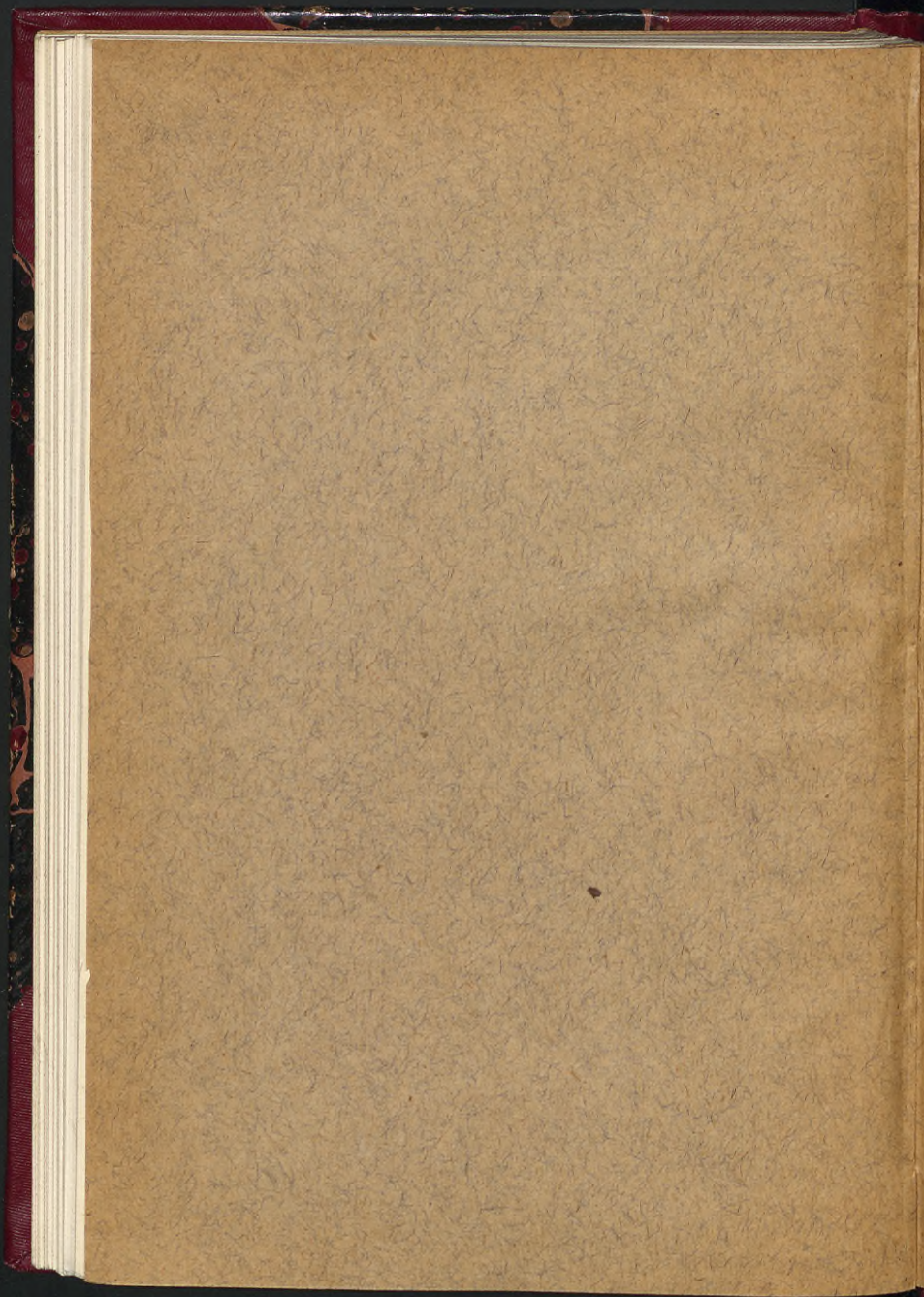

213.88

6000193516

Göteborgs universitetsbibliotek

